

Valikoima SPECIMEN-leimattuja merkkejä. Malleja 1856, 1860 ja 1866 ei ohjeiden mukaan pitäisi olla leimattuina kuten ei myöskään 1875-mallin 8 ja 32 pennin merkkejä. Mallin 1885 viiden markan merkillä vanhempana pidetty kehuksetön leimatyyppi.

kuvakkeita, mutta mallin 1875/1882 värejä. Ne toimitettiin Postihallitukselle 15.1.1892 ja jäivät siis Postihallituksen omaan käyttöön. Niitä ei siis pitäisi tavata SPECIMEN-leimattuina.

Arvoja 8 ja 32 penniä ei löytynyt enää varastoista, ja koska mallissa 1885 ei niitä ollut, jouduttiin uusintapainamaa varten valmistamaan täysin uudet kuvakkeet. Merkit painettiin kivipainossa ja virallinen valmistusmäärä oli 1000 sarjaa. Merkit toimitettiin 29.12.1892, joista 500 sarjaa edelleen Pietariin ilmeisesti SPECIMEN-tekstillä leimattuina.

Kaikki merkit hammastettiin viivahammasteella 12½ ja merkien painoarkin koko oli 5 x 5 merkkiä. Näin ollen arvot 8 p ja 32 p on helppo erottaa aidoista hammasteen perusteella.

Malli 1885

Mallin merkkejä löytyi varastosta riittävästi, jolloin uusintapainamia ei tarvinnut valmistaa. Tilatut 500

sarjaa SPECIMEN-tekstillä leimattuina toimitettiin painosta 15.1.1892. Poikkeuksena ovat ilmeisesti kuitenkin 5 ja 10 markan merkit, joita lähetyslistan mukaan lähetettiin vain 100 sarjaa kumpaakin.

Malli 1889

Malli oli tuolloin käytössä, joten merkkejä oli saatavilla riittävästi. Tilatut 5000 sarjaa valmistettiin painamalla kokoarkit SPECIMEN-tekstillä. Tilatut sarjat toimitettiin painosta 15.1.1892.

Malli 1891

Mallin 1891 merkkejä ei ole mainittu säilyneissä Postihallituksen näytemerkkien lähetyslistoissa. Niistä on kuitenkin tavattu sekä pienellä SPECIMEN-tekstillä leimattuja että specimeniä vastaavalla OBRAZETS-painamalla varustettuja merkkejä. Jälkimmäinen teksti ylettyy koko arkin ylitse, jolloin yksittäiseltä merkiltä voi tavata vain osan tekstistä. Aiemmassa kirjallisuudessa näitä merkkejä ei ole yhdistetty samaan yhteyteen edellä käsiteltyjen näytemerkkien kanssa, mutta syynä voi olla myös se, että merkit valmistettiin Venäjällä, jolloin ne tilattiin Pietarin Posti- ja lennätinylihallituksen suoraan painopaikasta eikä Suomen Postihallituksen kautta.

Ehiöistä

Valtaosa ehiöistä lähetettiin vasta kolmannessa lähetyserässä 16.10.1893 ja Pietari ilmoitti 30.10.1893 saaneensa kaikki tilaamansa merkit. Lähetysluettelon mukaan mallin 1845 Porto Stempel -kuoria ei ole virallisesti valmistettu eikä myöskään muita ennen vuotta 1860 käytössä olleita ehiökuoria. Vanhimmat luettelon mukaan toimitetut mallit ovat vuoden 1860 5 ja 10 kopeekan ehiökuoret. Toisaalta Granbergin ehiöluettelon mukaan niitä on valmistettu ja lisäksi on tavattu jälkipainamia ehiöistä, joita ei ole koskaan virallisesti julkaistu, joten tilanne ehiöiden osalta on osittain avoin. Lisätietoja 1892/1893 valmistetuista ehiöistä löytää mm. Lape 2000 -luettelosta sivuilla 64-68 ja Granbergin ehiöluettelosta.

Merkkien harvinaisuudesta

Pääsääntöisesti kaikki SPECIMEN-leimatut merkit ovat vaikeita kohteita, sillä ne lähetettiin Pietariin ja ilmeisesti pääosin edelleen vaihtomerkeinä ulkomaille. Leimaamattomat uusinta- ja jälkipainamat sen sijaan jäivät Suomeen, mistä syystä niitä

on säilynyt keräilijöiden hallussa kohtuullisia määriä. Kirjoituksen lopussa mainittuja mallin 1891 näytemerkkejä näyttäisi huutokaupoissa olevan useammin tarjolla kuin SPECIMEN-leimattuja. Kaikkein yleisimpiä ovat kuitenkin mallin 1889 SPECIMEN-painetut sarjat, olihan niiden valmistusmäärä ainakin 5000 kpl kutakin. Tämän sarjan saa haltuunsa suhteellisen helposti eikä hintakaan useimmiten päätä huimaa.

On syytä muistaa, että vuoden 1892 SPECIMEN-merkien lisäksi on vuodesta 1878 alkaen toimitettu näytemerkkejä UPU:a ja ulkomaiden postilaitoksia varten. Vanhemman kumisen SPECIMEN-leiman on uskottu liittyvän näihin toimituksiin, jolloin leimaa saattaa löytää myös merkeillä, joita ei tässä kirjoituksessa ole mainittu.

Jukka Sarkki

Valmiiksi painettu V-lipuke

Saimme Matti Siparilta nähtäväksi ohessa kuvatusuuren vakuutetun pakettikortin, joka on siitä erikoinen, että siihen on valmiiksi painettu punertava "vakuutuslipuke". Näytimme korttia Turun Pääpostin konttorinjohtaja Pirkko Leppäselälle ja hän muisteli seuraavaa:

Kyseessä on postin valmiiksi painattama kortti suurasiakkaiden käyttöön. Korttia toimitettiin tilauksesta asiakkaille, joille annettiin tietty vakuutusnumerosarja, josta he itse merkisivät numeron V-lipukkeelle.

PAKETTIKORTTI - PAKETADRESSKORT		Postinjättötoimipaikan leima Inlämningsanstaltens stempel	
Lähetäjän nimi ja postiosoite - Avsändarens namn och postadress 20101 TURKU 10		Turku 10 Postimaksu maksettu Lupa 132/86	
Vakuutusarvo Assuransvärde	Numeroin - Med siffror 1.000,00 MK	Kirjaimin - Med bokstaver, mk	
TUHTI			
Vastaanottajan nimi - Adressatens namn WILHELM SP. SÖDER		415727	
Jakeluosoite - Utdelningsadress	KESKUSKATU 63		
POSTINUMERO JA OSIETTOIMIPAikka - POSTNUMMER OCH ADRESSANSTALT		*N*	
76100 PMK 10		V TURKU 10 273	
Sisällys - Innehåll	PAINUOTUOTT. / PAKETADRESSKORT OY		
Paino - Vikt 03,3 KG	Paketti on noudettava postitoimipaikasta Paketet bör avhämtas från postanstalten	I ERÄ 001	
Tuloluettelon no Ankomstregistrets nr	F 26711		

Kyseisellä kortilla on Turusta 25.11.87 lähetetty painotuotteita. Kortilla oleva numero 02571 on Turun postin diaarionumero. Lupa 132/86 on ilmeisesti koskenut kaikkia, joille ko. lomakkeita on toimitettu.

Markku Vuorenmaa